

Communicatie op school

Inleiding

De medezeggenschapsraad is belangrijk op school, toch is inspraak van de raad niet altijd goed ontwikkeld. Inspraak heeft alles te maken met een goede communicatie binnen school. Partijen met hele verschillende doelen, uitgangspunten en rollen moeten met elkaar communiceren binnen één school. Wanneer alle partijen zich serieus genomen voelen zal er weinig aan de hand zijn; ouders en personeel kunnen communiceren met directie, leraren, ouders en anderen. Wanneer er echter ergens een communicatieprobleem optreedt zal dit ook de invloed van de medezeggenschapsraad beïnvloeden.

Communiceren met de achterban

De Wet medezeggenschap op scholen (WMS) verplicht een medezeggenschapsraad (MR) om de achterban te informeren. Je moet dus als oudergeleding en personeelsgeleding van de MR ook verantwoording afleggen aan alle ouders en personeelsleden van jouw school. Het blijft er niet alleen bij dat je de achterban moet vertellen waar jullie als MR-geleding mee bezig zijn. In de nieuwe wet staat ook dat je de achterban moet betrekken bij je werk, door overleg met hen te hebben. Wat 'betrekken' en 'overleggen' is kan natuurlijk per school, onderwerp en tijdstip verschillen. De medezeggenschapsraad heeft een eigen verantwoordelijkheid om verslag uit te brengen.

Het is niet alleen wettelijke verplicht om contact te houden met je achterban, het is ook heel erg handig! Je weet veel beter wat er leeft onder je medeouders en medepersoneelsleden en hierdoor sta je sterk tegenover de directie als je iets wilt bereiken dat voor de leerlingen belangrijk is. Ook is het fijn als andere ouders en personeel waarderen wat jullie doen in de MR, dat geeft je een goed gevoel en dat kun je alleen maar bereiken als zij weten waar jullie je mee bezig houden. Als laatste is contact met de achterban belangrijk als je opvolgers wilt vinden voor in de MR; andere ouders en personeel weten al wat jullie doen en willen zelf misschien ook wel meehelpen aan het verbeteren van hun school.

Wie is de achterban?

Dit lijkt misschien een rare vraag: we hebben net geschreven dat alle ouders de achterban van de oudergeleding zijn en ook de personeelsgeleding heeft een eigen achterban. Maar achterban betekent niet dat het één grote groep is met precies dezelfde mensen. Je kan je eigen achterban opdelen in verschillende groepen mensen. Vrienden van de leden die in de MR zitten, mensen die je op een andere manier kent, en mensen die je nog helemaal niet kent. Ook kun je een groep indelen die wel eens geïnteresseerd is geweest in het werk van de MR, mensen met wie je er wel over hebt gesproken en de –waarschijnlijk- grootste groep die geen interesse in je werk heeft getoond.

Deze vorm van indelen geeft je een overzicht van hoe groot de verschillende groepen zijn. Daardoor kan je de communicatiemiddelen kiezen die voor het doel en de groep het beste kunt gebruiken. Een schriftelijke enquête kun je onder iedereen houden, maar een snelle brainstormsessie of het actief betrekken van achterbanleden kun je beter persoonlijk vragen aan mensen die al eens interesse hebben getoond.

Wat wil je van de achterban?

Er zijn eigenlijk drie dingen die je wilt bereiken bij je achterban. Soms wil je de achterban informeren, bijvoorbeeld als er grote besluiten zijn genomen of er grote veranderingen gaan komen. Het is belangrijk dat je achterban dit weet aangezien jij als lid van de MR meegestemd hebt over deze veranderingen of besluiten. Alle ouders en personeel moeten dus op de hoogte gebracht worden van wat jullie als MR-geleding gedaan hebben.

Eerder in dit artikel is al naar voren gekomen dat je niet alleen de achterban wilt informeren, maar dat je ook wil weten hoe zij erover denken; je wilt ze dus raadplegen. Je vertegenwoordigt namelijk niet alleen jezelf, maar alle ouders of personeel van jouw school!

De mening van alle ouders en personeel is belangrijk, dus moet jij erachter zien te komen wat zij willen. Vergeet nadat je de achterban hebt geraadpleegd niet om de resultaten terug te koppelen naar hen.

Het zou ook nog kunnen dat je je achterban wilt activeren om iets te gaan doen, bijvoorbeeld dat ze ergens een mening over geven. Activeren kan alleen als de ouders of personeel weten wat de oudergeleding of personeelsgeleding doet en ze zich dus willen inzetten om mee te doen en mee te denken met de ouder- of personeelsgeleding en de MR.

De Eenbes

Stichting voor Katholiek, PC en
Interconfessioneel Primair Onderwijs
Communicatie op school Versie
20110209

Postadres

Postbus 151
5660 AD Geldrop

Bezoekadres

Nieuwendijk 49c
5664 HB Geldrop

T 040-286 81 15

F 040-286 81 82

W www.eenbes.nl

E gmr@eenbes.nl

Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad De Eenbes

Hoe bereik ik de achterban?

(Naams)bekendheid is belangrijk als je een boodschap over wilt brengen aan de achterban. Als de ouders niet weten wie hen iets wil vertellen of laten doen, dan zullen ze hier niet snel aan meewerken. Bekendheid kun je bereiken door bij elke boodschap of vraag een duidelijke afzender te zetten. Daarnaast is het belangrijk dat je structureel communiceert, dus niet steeds op verschillende plekken de notulen van de vergadering, maar altijd op een duidelijk herkenbare plaats, zoals de website, het prikbord of de schoolkrant.

Zoals je in de vorige alinea hebt gelezen zijn er meerdere boodschappen die je aan je achterban wilt meegeven, soms wil je informeren, soms raadplegen of activeren. Je wilt de boodschap zo duidelijk mogelijk laten overkomen, dus moet je van te voren goed nadenken over wat, wanneer, waar en hoe je jouw boodschap duidelijk wilt maken. Hieronder een paar ideeën om de hele achterban in een keer of verschillende groepjes te bereiken.

Informeren

- Aankondigen van de vergaderingen in schoolkrant, op internet en zichtbaar in de school
- Publicatie van een leesbaar verslag (liefst niet de notulen) en besluitenlijstje van de MR vergadering
- Een nieuwsbrief in papieren of digitale vorm
- Een vaste rubriek in de schoolkrant
- Posters of eigen prikbord op school
- Informele gesprekken met collega's, vrienden of bekenden
- Persoonlijke presentatie van de MR op de klassenavond
- Lichtkrant waarop je aankondiging en nieuwtjes kunt plaatsen
- Fotoreportage (wat hebben wij voor elkaar gekregen, wat is er allemaal mis gegaan?)

Raadplegen

- Een eigen gedeelte van de schoolsite voor de MR met foto's, emailadressen en behaalde successen
- Achterban enquêtes met daarna publicatie van uitkomsten en wat daar mee gedaan is
- Een eigen postvak, vast telefoonnummer of emailadres
- Informele gesprekken met collega's, vrienden of bekenden
- Overleg met ouderraad
- Tijdens een schoolreferendum
- Tijdens een ouderavond
- Organiseren van themabijeenkomsten met activerende werkvormen

Activeren

- Openbare verkiezingsstrijd voor MR zetels
- Lichtkrant waarop je aankondiging en nieuwtjes kunt plaatsen
- Een flyer

Wil je een van deze ideeën uitwerken ga dan met je geleding of samen met de medezeggenschapsraad bij elkaar zitten en brainstormen over voor welke groep jullie dat zouden willen inzetten en hoe jullie te werk gaan. Kies strategisch welke onderwerpen jij het belangrijkste vindt, of met welke onderwerpen je het beste kunt 'scoren' bij de achterban.

Tenslotte, communicatie werkt niet zonder inspanning. Er moet wat te halen zijn en er moet (zichtbaar) iets gebeuren met input; als MR-lid zul je ouders en personeel moeten opzoeken en daadwerkelijk iets doen met de vragen en ideeën van je achterban.

Communiceren met directie

Onderhandelen

Onderhandelen doe je pas als je iets heel graag wilt en je hebt daarvoor de steun van een andere partij nodig. Deze steun kan zijn dat je hulp nodig hebt bij het organiseren van iets, je mensen of geld nodig hebt om je plannen te realiseren. Dan moet je dus aankloppen bij iemand die je daarbij kan helpen. Je gaat er bij onderhandelen vanuit dat je wat moet geven en nemen. Het is dus heel belangrijk dat je van

Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad De Eenbes

te voren weet wat je precies wilt! Welke eisen heb je, welke dingen zijn iets minder belangrijk en kun je dus misschien inleveren om de andere partij tegemoet te komen?

Zorg voordat je gaat onderhandelen dat je met de geleding goed doorgesproken hebt wat je precies wilt bereiken. Maak een plan over wat het doel precies is, op welke manier je het doel gaat bereiken en wie en wat je daarvoor nodig hebt. Bij deze voorbereiding moet je niet vergeten op papier te zetten waarom je dit plan zo graag wilt uitvoeren, wat het voordeel voor leerlingen binnen jouw school is.

Bij het onderhandelen is het belangrijk dat er een positieve insteek is voor de discussie die plaatsvindt. Luister goed naar wat de ander te zeggen heeft en stel vragen als je iets niet snapt. Zo verzamel je informatie en kom je erachter wat die ander wel en niet wil doen om je plan te laten slagen. Onderbouw je verhaal met argumenten die je van te voren op papier hebt gezet. Gebruik niet teveel argumenten maar blijf bij een paar goede duidelijke argumenten zodat de ander niet in de war raakt.

Het echte onderhandelen begint pas als er voorstellen worden gedaan en je moet gaan geven en nemen. Misschien wil de directeur helemaal niets toegeven, en lijkt het alsof je plan niet veel bijzonders is. Maar vergeet niet dat het onderwijs niet zonder de inzet van ouders en personeel kan. En dat als je goed overlegt hebt met je achterban je sterk staat omdat het iets is waar alle leerlingen beter van worden. Dus geef niet te snel en teveel toe als de andere partij het je moeilijk maakt. Probeer vol zelfvertrouwen het gesprek in te gaan en er tevreden uit te komen. Het is natuurlijk niet zo dat de MR recht tegenover de directeur staat. Beide partijen hebben dezelfde zorg, namelijk kiezen wat het beste voor school, voor de leerlingen is. Een goede samenwerking is daarbij onontbeerlijk. Je moet de communicatielijnen open houden. Bij een goede samenwerking en een transparante manier van werken kan een MR functioneren als een meedenktank.

Informeel contact

Een van de belangrijkste dingen is niet het goed kunnen onderhandelen of het lobbyen, maar juist het informeel onderhouden van contacten met verschillende partijen. Een formele afspraak maken en een plan presenteren is heel spannend, maar het aanspreken van de directeur in de wandelgang is misschien nog wel veel moeilijker. Er is al eerder geschreven dat regelmatig contact met ouders en personeel belangrijk is, dat ze weten wie jullie zijn en dat de geleding ook een gezicht krijgt. Dit geldt zeker ook voor directie en ander personeel. Als je als raad de MR een bekend gezicht kunt geven door veel contact te onderhouden op allerlei verschillende momenten dan word je serieus genomen en willen mensen ook graag contact met jou onderhouden.

Communiceren met ouders

Ouders en personeel hebben allebei recht op evenveel zetels in de medezeggenschapsraad. Normaal gesproken vergadert de hele MR met elkaar. Maar als er bijzonderheden zijn kan er ook zonder de andere geleding overlegd worden. Soms is daar een aparte vergadering voor nodig. Dit kan handig zijn ter voorbereiding van besluiten waarbij de stem van de andere geleding ook meetelt. Het is ook goed om af en toe "informeel" bij elkaar te komen om zaken te bespreken die belangrijk zijn voor de school.

Tot slot

Communicatie binnen school is heel belangrijk als je als medezeggenschapsraad serieus genomen wilt worden. Door open en helder te communiceren weten alle partijen waar je mee bezig bent en kunnen zij zien welke doelen je bereikt. Dit zal vertrouwen wekken en hierdoor kun je de belangen van leerlingen nog beter verdedigen. Heel veel succes!!